

ЧӨЛ ОЛОХ НЭҢИЛИЭК ДЬЫЛҖАТЫГАР

Улусе бэйһынэ А.Т. Ноговинын чөл олохо туһунаһыг аһал дһаһалһыг олобуран, алтынны ый улусуна чөл олох ыһыһан бэйһорилон турар. Онуоха дһаһал чороттонон бу күһэргэ улусе үгүс тирмэхторин бэрэстэһингиллоро түмкөн, нөһилһинһэрэ чөл олоху промашһалһыг арасе орутүтүх тэрэһинһэргэ кылгастар. Манһык сонун тэрэһин улусе бары нөһилһоктэрин хыһыһа. Ол курдук, нөһилһинһэ сүүрүн кыһалһаларын, бонһуруостарын бэйһарар, арасе көрүтүтүх онголорү онорор улусе тэрмэхторигтэн туһаһанһык салһыһагчылар, үлэһиттэр алтынны 8 күһүгэр бастаык тэрэһини Арыһыһах нөһилһоктөн сүдһалһалар.

[illegible]

Архивнаасаа биологийн лабораторийн 412 киби оюу-
рор. Ийнхүү 52-тэ бичиг савстаах эгэр дьон. Бийнх
оюулаа 67 оюу үерсөр, оюу тээг уулуулна 30 мэргээн
сүлдэр. Нийлмэлкэ 5 ариас хайрсаагаах обшественый

түмсүү тэртлэн үлэлнir. “Чөлөө, чөл” дiэн чөл оюуу көбүлүүр түмсүү 20-и сыйлаарыта тэртлэн, күн бүгүнүгэр дiери үлэлнir-хамсыы оюорор. Онуоха бу түмсүүнү көбүлүүрчиги Е.М.Попова билигиннэрбритиэн, дорубуйа, этн-хамыа “чөдлүлүрүгү” аанамыг сага кинигэтори тулкан, араас хайыскалах үлэлгир тэртлэлэр. Тухс сүмүү, саганы билибтэртигэр-көрүлүтэртигэр бэйэ-бэйлэрин кыта сагаа аластаһалыр. Ол курдук түмсүүг сыйлаар дiэн айылжа эмтиир күүһүн туһанаа, эмтээх огу хомуйалыр. Таас үлгүржойигэр хаамьыһаа, ситэлтэн, кыттан, мастан оюлуктары оюруунан дыарыктаһалыр. Обүгэ тэртү ийин йоллугор соруктаа, танас кырдыһыһыһтан аттаран, кэрэ көстүүлээк чаппараахтары, олбоктору, сабыылары тигэлэр. Килинни кэмгэ сага сыйдан эрэр “Хаальыктаах хаамыы” көрүгүн сөкүрүлөр. Улуу Кыыйы 70 сыйлар аһаа, нилилик библиотеканын фонданы ханлар соруктаах, кинигэ хомуйуугун тэртлэлэр. Онуоха билигин 70 кинигэ хомуйубуз. Одолорго аһаа, бэйэ-бэйгэ эйкэс, истиг сыйлаһаа, общественный сиргэ тутта-хатта сыйдыһаа, айылжуу харыстаһаһаа аанамыг “Уйулжа” дiэн дорубуйа чааһын тэртлэлэр. Нилилик айар тааһааннахтарыы сыйлаар кинигэгор муниципаларын үлэлтэлэр. Түмсүүг сүрүнгөн, нилилик аһаа саастаа, дьоно сыйдыһалыр.

Улуу тэрилтэлэр миестэтигэр тиийэн, нэһилэк олохтоохторугар кыһалдаах, сэнээрэр болуурдустарыгар сүбүнчүманы, консультацилары беришэр. Ол курдук улуустаагы социальнай хараатта управлениетын Л.А. Гоголева тыл бэлээннэрин дикторугар сырыта. Улуу Кыайы 70 сылын уонна кыраахастарга нөөмүлү дөкүмү сеп түбүһүнүн, СР Правительствога ааһып барыахтарын тутура, кыраахастар кыһалдаары саналарын ииттэ. Маны тэнэ нэһилэк олохтоохторуга 442-е Мэйдок Федеральнай сокуон олох кэирити билгиллэнэрэ, сокуон араас өрүттээх госуарствена чыччыллор, олохор, комелер тула үтүө кыагы кыада.

Үлөк эйгилги хайкыскалар Л.Г. Венюкова оюул үлөзсөччилөрүн, учууталары түсөң, киби дорубуйын сүтүлдөр муһаңи дьалыктары утары профескиналдыр үлөзөң, чөл олоку тулулуа аниммат дьарыгы тэрийт, бьирьиккэн оюлору психологическай консультациалары бирдэр. Ыһыңг оделит, "Маарьмаан ыһыктар" түмүү уонна улусталары психологическай киби салыһыһыһа ыһыктары муһиһа, чөл олоку көжүлүүр республикаһа уонна улусталары Ыһыңг общественнай түмүүлөр үлөзөрүн-хамныһарын, тук суспалааһарын сырдан кэспетини тэрийдилөр. Общественнай түмүүнү тэрийгэрэ юридическай устуабы хайыһа ыһага сүбөһи бирдилөр. Иһаи хаманьаһа араһаң, чөл олохо аниммат плакаттары оһорууга күрөһэспилэр, ойу-саһаны турутутар араас хаһаан-наах ыһыһыһаһа хоруйдаһыһар. Тренинг тэрийиннэ. Корсүлүү түмүүтүн, 6 ээр учуутал уонна 6 үлөзсөччи саһааннаах "Соһоһо" дьон түмүүнү тэрийнэрэ бьыланыһыһар. ЧГФКСИ-ун специалиһа М.Г. Иһилев компьютерга аһит программа көтүө, киби дорубуйын функциональнай туругун бэрбэркэһтэ. Оһуһа манна 30-тан таһа киби сэрэһи сырытта. Маны сэрэ Одулууннааһы аграрнай техникун уонна ЧГФКСИ-ун бөрөстэһиттэлэрэ оһуһа үрдүкү кыһаһын үлөзсөччилөрүн кыта көрөһ, ханыһ үлөһө туттарсарга, туһалаах иһдэри баһыһаһа аниммат көрсүлүү тэрийиһэр.

Оттон нәзікшеңе күрепторынан аяуымыг ұлууынағы

юун бэлхэйн кылабын бэрхэйн солбуулагч А.В. Седанишева тохиолц дяхталарын кытта көрсүүхүнү тэрийтэ. Онууса саастарынан түмөр 6 чөлөннөх дяхтар түмүүтэ тэрийнэ. Председателинэн олохтоох сыйналган юун директэрэ Л.И. Борисова аяниа. Көрсүүх кытаахшастар улуустаа дяхталар сбиоттарын ийинэн үлэтиир нисгэлиинитер, хомсучуутар, онукайдыттар, сизигинэн-кылыны, онуру тохитигинэн дыаркылар түмүүтэргэн бэрэстэиниэлэри асалан, маастар-кылаастары тэрийтэригэр санааларын үлэлиинитер. Маны сэгтэ бэрхэйнныкыларга, бэлэ түгэннэргэ парикмахерлар онголурун туһаныга үлэлиитэригэр тэл көхтүгүтэр. Ас астаанына аянымыг түмүүхү сөгүтүгүтэр, чөл ийинэн перемонитын сабууларга, элэр ийгэр уонна "хаалыктаах хаамыг" кулууттарын тэрийн үлэлтэргэ элэтирин килтириитер. Бу ымытыгыг көрсүүгүтэ улуустаа юун бэлхэйн парикмахер-бэрхэйн Л.Н. Дыгана кытына. Килин бэлхэйн-бэрхэинэн, бу тохиолцтэн 6 килин улууса турар. Элэр ийгэртэ, дым көргүтэргэ арылыгы утары үлэбэ түс субэтирэн-амаларын бирдэ.

Мөн документ" зүйлс өнгөнү өнгөрөн киши үлгитеригэр пенсияга тасалгаа аралыгтан ийгитары (хэргэ), сайбалманналары биегнэ сүргүгсөн кишидэ. Манга тэсэ тосомогон тугунынга, сиргэ бас биегнэ ханга документтар иргэнгитеригэр тугуласылар.

Улустаабы общественнай сөбөт нийилик диалектатын специалисттарын, депутаттарын, тэрмтэ салайааччыларын окутатэ бьырылынылтан тэрмтэбиги нийиликкэр дьомун түмүүтүн кытта көрүстэ. Бу көрүлүүтэ улустаабы эр дьон сүбэтэ эмэи кылына. Чол оҕоу көбүтүнүннэ, мээсэбай спорду сайыннарыыга туһуламмыт үлэни-хамнаы дьүүтүстүлөр, нийиликкэ үлэни спорот общественнай түмүүтөр үлэни-хайыкчаларыгар сананы, сонуну киллөрүтэ санааларын атаастаылар. Арыылааһыны утары охуууга, общественнай бөрдүрүтэ уруку кэмүрүтэ ылыылыбыт үлэри оорутууга, эбии сана түмүүтүри тэрийиннэ этилери киллүрдүлөр. Дьэз көргөн билэ турукпаһыла чол охоткон сибээһин. Онон ыгылы оермайты өтүтүн илпиги, саалыны өлүрү-түмү тууууу хайыкчаларыгар эмэи суспалыах көпөтүн таһыста.

[illegible]

Анна ЗАХАРОВА

КОЛЛЕДЖ 15 СЫЛЫН КӨРСӨ

Улууснут биір улахан үөрөжин кылатта – Чурагчытаагы техникескэй кастетк атыныны ый 8-9 күннөргөр түрүтэмнөтө 15 сылгар анаан, үбүлөйдөк тэрбөһүн ылатта.

Бу туһунан коллежк директор Э.В. Попов санаатын маннык үлүсүнэн: "Бүтэрэһиммит билиэх министригисте быһаарылар киирэл, ресурсларга, научнай-практической конференция мытылыыстах. Бастакы куудуоммут күүһүргүр, семинар тэрийбэт. Семинар уерэх тэрийтэригэр аһаан ытылыыта бастаан түөх

семинар сүтүмдүгүн, профессиональный үнөстөткөн сайдылыктар орусстан сана улдарыйлышар - кыргызтарга сиббаста, утүз, үрөккө сүтүк хайысхаларбытын булунохтаахпыт, көрүнүктөзүлүт. Ишкан үрөтүнүтүрбүт ханлык хайысхаларга туулушкан ыттыкталарыгар дискуссионный пландалалар түрүлөн түрүлүр. Барышкан көрүү түмүтүн, семинарларга уонна конференцияларга 44 күйү кезек кыттыгы ыттыктаах. Калы ыттыктарбытын сөргө, бийиги үрөтүтүн кыттыктан уонна Ойуу түмүтүн атыткан

төснүүмтэн хэлбэр, 20-а жил
кытхыгасхак. Онон тэрэлхимийг
сагаатаньтх сүрлөл юмг. хаба-
аншасхыг кытхыгтэн эрэлх
болитоххэ налх. Бу
тэрэлхимээр түмүктэрлэлх –
профессиональнй үеркэлэлх
кытхыгтэн нийл арыгтар бийрэг
сомолонхон, түмэн үлэлхирэг
кытхтар үеркэлэлхэ.

Миний тиймийн СР
профессиональнй
үөрхэлэллгэ уонга киллэры
агаран туруорууга
министэриэтибэтгэр
үбүлүгдэх даһны тэриэриг
туһуһан эһи киллэригилгэ.
Опуоха киллэригилтын аһ
бастаһ төрүггэлгэ минһийг
дирэктэриг, белиһи
министир сэлбүгэлчһийһи
үгэлгн-хэмсгэ сэлбүгэ АС

Нусупинова улаганың камалыста, ойбою. Ол кенне коллективтыг дуюнун түмө тардан, субалтөн 15 сылаак убүлүейбүтүн болоттиргэ ден сыал-сорук турурунаммыг, графикаа келтирттэрэн, болно даһалбатын тэрттир комит тосхойдо. Үтүннөн туһанан, биригэ улаһиар коллегаларбор, коллективлар ону сөгэ биригэ үлэтир тэртитлэртитиригэ "Якутскэнерго", "Сахапроектфлегэ" тэртитлэрттигэ, республика техникумнарыгар, колледжтарыгар тэртитини ыһтыһаларыгар ойбубул, күөккөн буһулбууттарыгар дүгүн мөһтүлбүн тиргэрттигэ".

Семен ЖЕНДРИНСКИЙ

Хяныг бичээжээ бэрлэлэр графига: 16 ч 00 м. Бичээжээ бэрлиннээ: 16 ч 00 м. "Санга олох" редакционной-издательской холбоуука 9.10.2015 с. офсетка бачагтэннээ Аадырһа: 678670. Чуралһы сэл. Көрп Маркх уул, 26 "а" Индекс: 54907. Хяныг издэжээг үстэ: оптуурунуука, чаппазгэ уонна суботэга тахсар.